

Per auto of fiets in denkbeeldig wielspoor van de Postkoets

Met auto of fiets kunt u in het denkbeeldige wielspoor van de Postkoets, die - met toestemming van Koning Willem I - sinds 1839 van Groningen naar Winschoten en sinds 1866 ook naar Aschendorf (Wdl.) reed. Niet op één bepaalde datum, maar gewoon als u er zin in hebt, kunt u van stempelpost tot stempelpost rijden, net als toen van pleisterplaats tot pleisterplaats. Sinds kort is dit een nieuwe attractie.

U maakt een ontdekkingstocht, bijna zo avontuurlijk als in de tijd dat Groningen nog woest en ledig was. Moerassen, het Duivelsmeer, struikrovers en legertjes van Bommen Berend, de bisschop van Munster, zult u niet meer tegenkomen, maar toch...

Een mooi uitgevoerde stempelkaart en de routebeschrijving laten u starten op de Grote Markt in Groningen bij stempelpost één, de prachtig in 19e-eeuwse stijl ingerichte poffertjeskraam van Trijnko Nijboer. In het rode pluche, achter kanten gordijntjes komt feestelijk uw fantasie in goede sfeer.

Vanzelfsprekend voert de tocht u dan over de Heereweg langs de kapitale buitenverblijven richting Haren en dan door prachtig landschap langs de „Harense Wildernis“ naar het Winschoterdiep. Dit wa-

ter werd door de stad Groningen gegraven in 1713 om de winning van turf op gang te brengen. Nu kunt u - als u geluk hebt - zien hoe nieuwe zeeschepen te water gelaten worden bij één van de vele scheepswarven tussen Waterhuizen en Hoogezand. Bij de brug van Waterhuizen ligt nu ook de 19e-eeuwse zeetjalk genaamd de „Voorwaarts Voorwaarts“, die na voltooiing van de restauratie het vlaggeschip van de provincie Groningen gaat worden.

Het Posthuis

Na zo'n 25 kilometer draven worden de paarden moe. Het wisselen van de paarden gebeurde in de uit 1726 daterende „Herberg Het Posthuis“ te Hoogezand - later ook Regthuis met plaats voor 40 paarden en feestzaal voor glorierijke Riederijersvertoningen - waar u nu uw stempel kunt halen bij hotelier Faber.

Tussen 18e en 19e eeuwse villa's en boerderijen volgt u nu het jaagpad van het helaas onlangs gedempte Oude Winschoterdiep tot aan de volgende pleisterplaats en stempelpost, hotel „De Gouden Zon“, waar de paarden van de trekshuit - in Groningen „de snikke“ - gewisseld werden.

Via Zuidbroek, waar voor pech onderweg een fietsenmaker uw stempelpost is, komt u over een prachtige weg met statige boerderijen en idyllische tuinen in „Het Wapen van Noordbroek“. Ook hier kon u in vorige eeuwen „uw paarden ververschen.

Helaas...

„Helaas kunt u de Dames van uw gezelschap niet meer afgezonderd in den opkamer doen plaats nemen en zullen deeze zich in de Gelagkamer bij de Heeren moeten voegen. Indien deezen hun taal wat kuischen, hoeft zulks in deezen tijd geen onoverkoomelijk bezwaar te zijn“. Ook het wegen van misschien toevallig meegenomen koeien of varkens zult u sinds enige jaren spijtig genoeg elders moeten laten doen.

Via het oude dorp Scheemda met de prachtige middeleeuwse kerk met losse toren, komt u op een historische plaats waar iedere Nederlander van heeft gehoord: Heiligerlee. Hier valt niet alleen het indrukwekkende standbeeld van Graaf Adolf te bewonderen, maar ook de klokkengieterij, die met man en macht gerestaureerd wordt om als museum dienst te doen. Terecht, want een historie van twee-

honderd jaar klokken en carillons maken voor kerken over de gehele wereld is waard bewaard te worden. Het familiebedrijf van de familie Van Bergen is echter uitgeluid. De volgende pleisterplaats is „Hotel De Nederlanden“ in Winschoten sinds 1870 geëxploiteerd door vier generaties van de familie Ruibing. Postkoets en trekschuit stopten hier en dat is nog duidelijk te zien aan de deuren van de stallen en de „doorrit“ voor de rytuigen. Bij de herdenking van deze postkoetsdienst op 30 mei 1986 bleek de traditie van vier generaties gastheerschap, doordat geserveerd werd in traditioneel kostuum en op oud servies.

Heerlijkheid

In zuidoostelijke richting rijdt u over wegen, die de grens markeren van het in 1275 verdornken Reiderland en de Heerlijkheid Westerwolde. U kunt kennismaking met het gevarieerde landschap van de gemeente Bellingwedde door een natuurexpositie bij de stempelpost „De Boschplaatse“. Ook kunt u daar de kruidentuin bewonderen of kamperen op de Landgoed- en Kasteelcamping van de heer en mevrouw Caderius va Veen-de Savornin Lohman. De portretgalerij van de familie is helaas niet voor publiek toegankelijk, maar u zult ongetwij-

feld op stijlvolle wijze ontvangen worden.

Via het oude hotel „De Twee Karspelen“ in het mooiste dorp van Oost-Groningen, Bellingwolde, wordt de Nederlands-Duitse grens gepasseerd. Meteen ademt u de sfeer van een andere cultuur, ander landschap, de kruisbeelden langs de weg in het Emsland en Ostfriesische Landschaft. Zowel in Rhede als in Aschendorf komt u op plaatsen waar generaties lang gastvrijheid is geboden aan reizigers. In Aschendorf is een bezoek aan het Landgoed Altenkamp met de in figuren geschneden Buxushagen in de tuin voor liefhebbers van historie en stijl zeker de moeite waard.

Aandenken

Aan het einde van uw tocht, krijgt u een aardig aandenken. Voor filatelisten is o.a. bij het postkantoor Winschoten een zeer bijzondere uitgave te krijgen van een kaart met zegels, gestempeld op de herdenkingsdatum van uitgifte. Voor reizigers, die een rondrit willen maken, is er op de „Boschplaatse“ te Blijham een route verkrijgbaar, die landschappelijk en cultuurhistorisch de moeite waard is en u op aantrekkelijke wijze terugbrengt naar Groningen.

Stempelkaarten en routebeschrijving zijn op drie plaatsen verkrijgbaar: VVV-Groningen, Grote Markt, Groningen (050-139700); Hotel Faber, M. Veningastr. 123, Hoogezand (05980-93336); Hotel „De Nederlanden“, Torenstr. 2, Winschoten (05970-13952). Op stempelpost „De Boschplaatse“ is een alternatieve route verkrijgbaar voor de terugtocht. Het adres van de organisatie is: Project Postkoetsroute „Compagnie tot instandhouding van het oude gerij“ p/a mevr. L.E. Caderius van Veen-de Savornin Lohman, „De Boschplaatse“ Oosteinde 46, 9697 XH Blijham (05976-1203).